

Jaarstukken 2024

Versie: Ter bespreking Auditcommissie en
Informatieve raad

mei 2025

Belangrijke ontwikkelingen

Bijstand

Het aantal bijstandsontvangers is in 2024 licht gestegen, wat in lijn is met de landelijke trend. De kosten blijven echter binnen de BUIG-budgetten. De instroom van nieuwe bijstandontvangers zorgt ervoor dat het totale aantal iets gestegen is. Binnen Diemen stromen relatief veel mensen uit naar werk.

De belangrijkste reden voor uitstroom is het vinden van werk. Door de beschikbaarheid van meer banen konden mensen werk vinden en hun afhankelijkheid van de bijstand verminderen. Daarnaast speelden re-integratietrajecten een cruciale rol bij het ondersteunen van mensen om weer aan het werk te gaan.

Jongerenpunt

In 2026 gaat de wet van school naar duurzaam werk in. Met deze wet willen we jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt beter ondersteunen. Daar zijn we al in 2024 mee begonnen. We hebben middelen aangevraagd bij de Arbeidsmarktregio Groot Amsterdam om een Jongerenpunt te starten. Deze middelen zijn toegekend. Het Jongerenpunt is een pilot van een jaar en start in januari 2025. Het is een centraal punt waar jongeren terecht kunnen met vragen over werk, opleiding en loopbaan. Het Jongerenpunt is een aanvulling op onze huidige dienstverlening. Na de pilot bekijken we of het Jongerenpunt succesvol is en behouden kan blijven.

Sociale Werkvoorziening

Pantar, de uitvoerder van de Sociale Werkvoorziening, ontvangt een subsidie van de gemeente Diemen. De subsidiebijdrage is gebaseerd op een schatting van de sociale werkpopulatie en het is een bijdrage aan de loonkosten. De sociale werkpopulatie loopt af, de afloop ervan is moeilijk in te schatten. In 2024 heeft het kabinet besloten om extra financiële steun te bieden aan sociaal ontwikkelbedrijven voor de periode 2025-2034. We verwachten dat we deze middelen nodig zullen hebben om de werkzaamheden die Pantar voor Diemen uitvoert te continueren. De kosten voor 2024 zijn binnen budget gebleven.

Brede ondersteuning aan gedupeerden van de toeslagaffaire

Het Rijk heeft gemeenten gevraagd om brede ondersteuning te bieden aan gedupeerde ouders en hun kinderen. Dit geldt voor vijf leefgebieden: financiën, wonen, zorg, gezin en werk. De gemeente helpt gedupeerden van de Toeslagenaffaire een nieuwe start te maken. Hiervoor gebruiken we de Specifieke Uitkering. In 2023 zijn alle kosten betaald vanuit de Specifieke Uitkering (SPUK). Ook in 2024 wordt de brede ondersteuning voor gedupeerde ouders en hun kinderen hiermee gefinancierd.

In Diemen hebben 201 ouders zich aangemeld als mogelijke gedupeerden bij de Belastingdienst. Van hen zijn er 139 bekend bij de gemeente. Niet elke ouder wil dat de gemeente weet dat zij gedupeerd zijn. Het faciliteren van een nieuwe start is maatwerk. De ene inwoner heeft meer ondersteuning nodig dan de andere.

In het plan van aanpak wordt vastgelegd welke stappen worden gezet. Vanwege de complexiteit van de hulpvragen is het aantal casusregisseurs in 2024 uitgebreid van 3 naar 5. Duidelijke kaders zijn per 1 januari 2025 vastgelegd in de Herstelwet. Daardoor konden we ook werken aan nieuwe beleidsregels die we in 2025 laten vaststellen.

Experiment met meer bijverdienen naast bijstandsuitkeringen

Het experiment vanuit het coalitieakkoord zal met de nieuwe wet "Participatiewet in Balans" niet meer nodig zijn. Onder de "Participatiewet in Balans" worden de regels voor bijverdienen naast een bijstandsuitkering verruimd. Dit betekent dat mensen meer mogelijkheden krijgen om naast hun uitkering te werken zonder dat dit direct ten koste gaat van hun bijstandsuitkering. Deze aanpassingen zijn bedoeld om werken naast een bijstandsuitkering aantrekkelijker en haalbaarder te maken, zodat meer mensen de stap naar de arbeidsmarkt kunnen zetten. Voor het experiment bestemde middelen van € 60.000 kunnen terug naar de algemene middelen.

Armoedebeleid en minimaregelingen

De gemeente geeft extra financiële ondersteuning aan inwoners met een laag inkomen om maatschappelijke participatie mogelijk te maken en problemen te voorkomen. We voeren een ruimhartig armoedebeleid, waarbij niet-gebruik wordt tegengegaan. We besteden extra aandacht aan minimahuishoudens met opgroeiende kinderen. We willen niet dat deze kinderen uitgesloten worden van deelname aan maatschappelijke activiteiten vanwege geldgebrek, maar willen dat ze gelijke kansen krijgen om zich te ontwikkelen.

De uitgaven voor het armoedebeleid waren in 2024 lager dan in 2023. De belangrijkste reden is het afronden van de steunimpuls en de energietoeslagen. Voor de uitkering van de energietoeslagen hebben we aanvullende middelen vanuit het Rijk ontvangen.

Steunimpuls

In 2024 is de steunimpuls – een extra pakket aan maatregelen vanwege de prijsstijgingen van najaar 2022 – afgerond en geëvalueerd. Uit de evaluatie blijkt dat alle maatregelen op hun eigen manier een positief effect hadden.

Een aantal succesvolle initiatieven vanuit de Steunimpuls hebben we voortgezet. In 2024 hebben we brieven verstuurd naar mogelijk rechthebbenden van de individuele inkomenstoelage, plus naar mogelijk rechthebbenden van duurzame gebruiksgoederen voor ouderen. Ook zijn we verdergegaan met het verbeteren van de website en het communiceren over onze regelingen.

Voor een aantal maatregelen gaan we bij de ontwikkeling van nieuw armoedebeleid kijken hoe we deze vervolg kunnen geven.

Dit geldt voor betaalde communicatiecampagnes, een gemeentelijke regierol in de samenwerking met maatschappelijke partners, voortzetting van het Stadspasaanbod voor kinderen en de oprichting van een noodhulpbureau.

Voor de uitgifte van menstruatieproducten zijn structureel extra middelen beschikbaar gesteld. Voor de uitbreiding van Vroeg Eropaf is structureel financiële dekking gevonden binnen de bestaande begroting door schuldhulpverlening efficiënter te organiseren.

Ongeveer € 70.000 van de middelen van de steunimpuls is niet besteed. Bij de uitwerking van de ideeën uit de armoedebrainstorm bleek er geen noodzaak te zijn om voedsel uit te delen op basisscholen, buurtteetmomenten te organiseren of deelfietsen te organiseren.